

Ija razoral s strelskimi jarki, naše vinske gorice s strelskimi zakopi, ko bi naše hiše zgorevale v plamenih. Videli smo to nevarnost, nismo o njej govorili, pač pa smo zastavili vse sile, da se je nevarnost odstranila! Mir nam je zagotovljen za dolgo vrsto let in Italijanu se bodo ohladili razgreti možgani, da ne bo več fantaziral o vojni. Mir je utrjen in Slovenija ne bode nikdar pozabila, kdo je bil tisti, katere vlada je bila, ki je to nevarnost znala odstraniti. Ponosni smo lahko, da je bila to tista vlada, v kateri je bila SLS. Hvaležni smo vsem, ki so pripomogli do te utrditve miru, hvaležni kralju in zunanjemu ministru Marinkoviču, pa tudi SLS in njeni miroljubni politiki.

Da bomo nasprotnike poznali.

Za izednačenje davkov!

Zanimivo je dejstvo, da radičevci niso nič kaj vpili za izednačenje davkov, ko so bili več let na vladi. Pač pa so ta čas pripravljali zakon, na podlagi katerega so skušali še posebno Slovenijo davčno udariti in to pod izgovorom: za izednačenje davkov. Sedajna vlada nikakor ni mogla tega zverženega načrta predložiti narodni skupščini v odobritev. Pač pa je odločila, da se ta radičevski predlog zavrne in boljše izdela, kar se bo tudi zgodilo. Radič je pa mislil, da bo sedanja vlada menda kar pokleknila pred njim! On sicer zdaj vpije, toda to je znamenje, da se je preprečil njegov načrt, po katerem je hotel uganjati demagogijo in se ljudem kazati kot največjega dobrotnika Hrvaške, četudi bi s tem udaril po drugih krajih, posebno še po Sloveniji! Zednačenje davkov pride, a pride v tem smislu, da bomo vsi enako plačevali, ne pa, da bi Slovenija plačevala več kot druge prečanske dežele, čeprav so hrvaške ali srbske! Kadar boste slišali radičevce o tem govoriti, jim samo to-le povejte: Radičevci ste vkljub vsemu govorjenju bili in ste še sedaj zoper pravično izednačenje davkov! Vi ste oslabili Slovenijo v gospodarskem oziru, ker ste mnoge osrednje urade za Slovenijo prenesli v Zagreb in tamkaj s slovenskim davčnim in zavarovalnim denarjem zidate palače. Zednačenje davkov hočemo v tem da bomo vsi enako plačevali za osrednjo državno upravo, v oblastih pa si bomo vsak po svoje pomagali, čim nam vlada odstopi stalne davčne viře.

Zakaj Hrvati volijo Radiča?

Neki Hrvat je na vprašanje, zakaj Hrvati vedno volijo Radiča, odgovoril: »Pa zato, ker je bolje, da pitamo enega pitane purana, kakor pa, da začnemo zopet od začetka enega mršavega!« — Potem ni čuda, da politična nezrelost Hrvatov omogoča, da imamo tako dičnega poslanca, kot je Radič!

»Kri bo tekla . . .«

grozijo radičevci tudi v narodni skupščini. S tem seveda napovedujejo, da bodo hrvaškega kmeta nahujskali do skrajnosti in ko bo tekla kri, se bodo oni — zopet skrili! Take grožnje kažejo, kako neresni ljudje so to in da so — Hrvati, ki jih je sama beseda!

Kameleoni . . .

Ivan Pucelj je blagovolil načeti vprašanje političnega izpreminjanja. Ker je začel pri drugih, bo gotovo na sebe pozabil, zato mu mi pomagamo: Žerjav je rodil Pucelja-samostojneža, Pucelj-samostojnež je rodil Pucelja-radičevca, Pucelj-radičevac je zopet rodil Pucelja-kmetijca. Pucelj-kmetijec je s Prepeluhom zopet rodil Pucelja-hrvatjarja. Časi se izpreminjajo in Pucelj se še veliko bolj izpreminja.

— Oprosti, — je mrmral.
— Naj bo blagoslovljena . . . ta, tvoja roka . . . — in je poljubila roko, s katero jo je udaril. — Zvonček je srečna. Znanstvenik je postal mračen.
— Ti bi ne smela vstati.
— Videti sem te hotela, — so ji svetlikale oči. —
Truden si . . .
— Mnogo delam.
— Kaj delaš? — ga je vprašala bojazljivo.
Mišice na Mutsuhito Dsainovem obrazu so se stresle.
— Stroj — je odgovoril top.
— Stroj? — se je začudila. — Kakšen stroj?
— Boš že videla . . .
In iz oči mu je bliskala iskra.
— Ali si jezen? — se je splašila dekletce.
— Ne — je rekel mirno. — Nisem jezen.
— Ali naj grem! — ga je vprašala dekletce nežno.
— Ne motiš me . . .
— Bojim se, — je viselo na njem dekletino oko. —
Tako miren si, da se bojim . . .
— Ne boj se, — jo je nežno božal po obrazu. — Ti se ne bojiš!
Zrl je pred se.
— Čemu stroj? — se je tresel dekletov glas.
— Rabim ga, — je temno pogledal znanstvenik. —
Potrebujem ga.
In zobje so se zasvetili kakor pesji, ko hoče vgrizniti. Potem pa se je obraz zopet zasmel.
Breskev je rekla, da vedno le pišeš, računaš in rišeš na rižev papir . . . Zbolíš.
— Močen sem . . .
— Zdravje te zapusti . . .
— Duša živi.
— Bled si. Slab si. Cvet si . . .
— Kamen sem . . .
Dekle se mu je sklonilo na roko.
Anata bakari . . . ti si edin . . . edin velik in mogočen . . . — jo je prevladalo močno čustvo. — Edino ti si pameten. Ti dober. Ti svet. Kawannov sin si! Tajfun je tvoja duša . . .
— Tajfun, — je mrmral Mutsuhito Dsain. — Boš že videla! — je naglo dvignil glavo. — Ko ujamem blisk in ga vzamem z neba . . .

Prosveta pri naših nasprotnikih in pri nas.

(Iz govora narodnega poslanca g. dr. Hohnjea na občnem zboru Prosvetne zveze v Mariboru v ponedeljek, dne 14. novembra.)

Septembarske volitve v narodno skupščino so bile povod, da so se po njihovi izvršitvi v glasilih vseh slovenskih strank pojavila premišljevanja o ljudski izobrazbi, ki so izzvenela v klic: »Več izobrazbe!« Kar se tega gesla dostaja, ga je treba presoditi z znanim sodilom velikega učitelja in vzgojitelja slovenskega ljudstva škofa Slomškega: »Šola pa, če dobra ni, je boljše, da je ni.« Izobrazba, če ni dobra, je boljše, da je ni.

Kakšno izobrazbo želijo politični nasprotniki.

Izobrazba, kakor jo želijo našemu ljudstvu liberalni in socialistični prvaki, bi naj ljudske množice odtrgala od verskega mišljenja in udejstvovanja ter jih vpregla v jarem gosposkega, kmetskega in delavskega laži-svobodomiselstva. Zato so nekateri listi teh strank priporočali izobraževanje potom naravoslovne znanosti. Ta svobodomiselna gospoda, koji očividno manjka prave in stvarne izobrazbe, predpostavljajo, da bi naravoslovna veda mogla biti veri nasprotna. V resnici ni tako, ker noben resničen in dokazan nauk naravoslovne znanosti ne nasprotuje verskim resnicam, marveč vsak jih potrjuje. Zgodovinsko dejstvo je, da so največji naravoslovci bili možje globokega verskega mišljenja in celo tudi pobožnega duha. Napol izobražena gospoda, ki nosi zvonec v takozvanem naprednem taboru, misli na takšne naravoslovce, kakor je bil nemški profesor Haeckel, ki je učil, da človek ni ustvarjen od Boga, marveč da izhaja iz opice. Tak nauk je sicer povsem pripraven za to, da ljudi odtrga od tako zvanega klerikalizma, kakor naši politični protivniki imenujejo izvrševanje krščanskih načel, ter napolni s pristaši tabor liberalizma in socialne demokracije. Ni pa nobenega dvoma, da ta nauk ne more služiti za podlago poedine in narod dvigajoče izobrazbe in kulture. Izobrazba, ki bi temeljila na takšnem načelu, bi bila največja nesreča za posameznike in za narod.

Pravi nagibi in cilji izobrazbe.

Povolitvena razmišljanja naših političnih neprijateljev o izobrazbi so dokaz, da so naprednjaški kolovodje degradirali (znižali) izobrazbo zgolj kot sredstvo, ki more služiti njihovi politiki ter priganjati pristaše v njihov politični tabor. To pa ni naravni namen izobrazbe.

Kar se tiče izobraževalnega namena, je treba ugotoviti, da vladajo med ljudstvom različni izobraževalni interesi. Zato mora vsak prosveten delavec paziti, kateri interesi v njegovem krogu prevladujejo ter se mora potruditi, da jih kolikor mogoče oplemeniti. V vsakem človeku je večji ali manjši nagon po izobrazbi, hrepenenje po znanju in izpopolnjevanju. V slovenskem narodu je ta izobraževalni nagon jako razvit in v tem se naš majhen narod razlikuje in odlikuje od drugih, po številu in moči večjih narodov. Ako bi v kakem poedincu ta naravni izobraževalni interes ne bil dovolj jako razvit, je treba pokazati na velike praktične koristi izobrazbe za življenje, za gospodarski napredek, za družabno veljavo in čast. Oblažitev izobraževalnih nagibov je v tem, da kažemo na izobrazbo kot na stremiljenje po popolnosti ter kot vestno dolžnost. Zlasti pri mladini

je treba ta etični (nravni) nagib krepko poudarjati. Delo je dolžnost človeka, delo mladine pa je učenje in izpopolnjevanje sposobnosti duha in volje. Posebno je treba zlasti dandanašnji naglašati socialne nagibe za izobrazbo, ki jo je treba smatrati kot dolžnost proti družbi, družini, občini, stanu, narodu, državi in cerkvi. V polni meri mora te dolžnosti izvršiti samo izobražen človek. Upoštevajoč te prave in dobre izobraževalne namene, kličemo tudi mi: »Več izobrazbe!«, in to prave izobrazbe, prave po vsebini in namenu.

Mladeniške in dekliske zveze.

Ta klic vsebuje poziv k intenzivnemu in široko razpredenemu prosvetnemu delu med ljudstvom. Posebno pozornost moramo posvečevati mladini. Kjer se to ne zgodi, tam mladina nevarnost preti. Žrtev te nevarnosti postane mladina povsod, kjer ji niso na razpolago krščanske prosvetne organizacije. Dokaz za to je Francija. Zadnji čas so katoliški listi na Francoskem opozarjali na žalostno stanje kmetske mladine v Franciji. Posledice brezverske državne šole se kažejo v vsej pogubnosti. Kmetijska mladina, zlasti moška, je v mnogih krajih Francije zapadla verski mlačnosti ali celo izraziti protivnosti veri in Cerkvi ter moralni pokvarjenosti. Krščanske prosvetne organizacije, ki bi edina mogla temu velikemu zlu priti v okom, pa ni. Da se ne bi to strašno zlo, ki bi moglo ogroziti obstoj vsega našega naroda, razširilo tudi med nami, moramo posnemati zgled katoliške Nemčije in katoliške Belgije, ki je vso mladino: mestno, kmetijsko, obrtno in delavsko, obsegla z raznim oblikami izobraževalnih in vzgojevalnih organizacij, v katerih naraščaj naroda izobrazuje, rešuje in izpopolnjuje. Ko vam stavim za zgled Nemčijo in Belgijo, vas moram opozoriti na prepotrebne mladeniške in dekliske zveze. Ker je izkustvo dokazalo, da Orlovskva organizacija ne more obseči vse mladine osobito na deželi, je potrebno, da kmetsko mladino zbiramo v mladeniških in dekliskih zvezah. Že na lanskem občnem zboru Prosvetne zveze je bil poudarjen ta opomin, ki ni ostal brez praktičnih posledic. Ker pa še ni našel povsod dovolj odmeva in razumevanja, ga je letos treba obnoviti.

Prosvetna organizacija in šolsko vprašanje.

Kažoč na rastčo versko mlačnost in moralno pokvarjenost kmetske mladine po mnogih krajih Francije, sem ugotovil, kakšne sadove rodi brezverska šola. Šola je tako važna izobraževalna ustanova, da se njen pomen ne more dovolj visoko ceniti, kamo-li preceniti. Zato imajo prosvetni delavci med ljudstvom dolžnost, da vse sloje ljudstva podučijo ter prepričajo o pomenu šole, o važnosti dobre šole, o slabih učinkih nekrščanske šole. Papež Leon XIII. je rekel: »Šola je bojišče, na katerem se mora odločiti, ali bode človeška družba ohranila svoj krščanski značaj. Šolsko vprašanje je torej za krščanstvo vprašanje za življenje in smrt.« Sedanji papež Pij XI. pa je v svojem govoru francoskim romarjem leta 1925 izjavil: »Največja moč krščanskega naroda v današnjem času je krščanska šola in najboljšo delo je kristijanizacija šole.«

— Zakaj? — se je čudilo dekle.
— Potrebujem ga, — se je resno poglubil.
— Blisk? Z neba? Ga vzameš? Gospod Mutsuhito Dsain . . .
Znanstvenikov obraz se je svetil od vročice.
— Bolan sem — je rekel tiho. — Glava me boli . . .
— Jaz te zdravim! — je skočila kvišku deklica. —
Dovolj, gospod, dovolj . . .
In mala palca je z vso močjo pritisnila na senca in jih je po japonskem načinu hitro sukala, ko da sta majhna svedra. Konec prstov se je komaj videl. In Mutsuhito Dsainu se je zdela, da ga objema prijetna omotica, ko da je v čajevini »Kraštaca« kadil opijevo pipo. Megla se prši s čela in kri prijetno pojenjuje . . . Deklica je precej časa gibala prste na bledih sencih, potem pa je iz rokava plašča naglo potegnila košček riževega papirja.
— Molitev . . . Požri ga!
Znanstvenik ga je odklonil.
— Kupila sem ga od prvega duhovnika Osvevovega svetišča . . . Sveta molitev je. Gotovo bo pomagala. Požri jo . . .
Na riževem papirju je bila hokus-pokus pisava. Zdravilne besede. Pisana čarovnija. Dekle je naredilo iz njega kroglico.
— Požri ga! — ga je prosila s trdno vero. — Požri ga . . .
Mutsuhito Dsain se je zasmeljal in je požrl čarobni talizman, ker je videl, da se je svetlikala na dekletovi trepalnici solza. In glej, ko da je tudi pomagala nekoliko! Obležal je na preprogi in se zleknil.
— Bolje mi je.
Dekle je vzelo v roke šamesano.
— Ali naj igram nežno in mehko! To je tudi dobro. Godba zdravi. Dušo zdravi. Tudi telo zdravi . . . Ali hočeš? . . .
— Hvala, — je nežno odklonil. — Veliko misel imam v glavi. Pesem ni za me.
— Pesem je tudi misel.
— A moja misel je drugačna . . . Ti mene hočeš osrečevati, jaz pa hočem Nipona, svojo sveto domovino, storiti veliko, mogočno, nepremagljivo, neumrljivo . . . Zvonček, veruješ to?

Vstal je na pobeljeni preprogi. Nezlomljiva energija mu je plamenela v pogledu in na bledem obrazu je zarudela duša.
— Ameriko potolčem! Z bliskom jo potolčem . . . Pre-magam vse človeštvo! Z bliskom ga podjarmim . . . Ali pa ga uničim! — je vstal preteč. — Jaz sem gospod bliskov . . .
— Ne razumem — je šepetalo rumeno dekle. — Moriti hočeš! Ljubiti treba . . .
— Jaz sovražim! — je kričal Mutsuhito Dsain. — Greh in svetovno stara hudobija bele rase je zrela za uničenje. Sovražim jo! Japonci bo gospodar sveta na moji razrušeni sreči . . .
Nemo in temno se je smejal.
— Povej, gospod, razbistri moj um, — je prosilo dekle. — Kaj je tvoje orožje?
— Električnost.
— Kaj je električnost?
— Nikdo ne ve. Samo slutimo. Duša sveta. Moč vesoljstva. A jaz sem ji že gospod. Pod mojo oblast je prišla. Jaz ji bom ukazoval. Moja služkinja je! Moj bič! In kamor udarim z njo, se tudi iskra spremeni v prah . . . Ti nesrečnica! Ali veš, da sem ugrabil Kwannonu orožje — strelo?
— Ne razumem . . . — se je tresla deklica.
Mutsuhito Dsain jo je prijateljsko pogledal.
— To je neskončna modrost, je ne bi doumela. Rečem, niti znanstveniki je ne razumejo in ti si le ljubko, majhno dekletce . . . Poslušaj! Tak stroj ustvarim, s katerim izžepam dušo električnosti — pozitivni ion.
— I-on? — se je plašila dekletova trepalnica. — Ne razumem . . .
— Krog enega pozitivnega iona je v zraku zbranih štirideset negativnih ionov in te pozitivne ione porabim . . . To je strašno orožje! Zemljo lahko uničim z njim . . . Gorje beli rasi, ako se ne pokori moji volji! Ali veruješ, Zvonček?
Dekletova usta so se tresla.
— Gospod, verujem — je rekla žalostno. — Vem, kaj hočeš. In zakaj da to delaš . . . Ali bi lahko dala nasvet tebi, svojemu mogočnemu gospodu? — je vprašala bojazljivo. — Ti, rumeni bog . . .
(Dalje sledi.)

Katoličani po vesoljem svetu se v polnem obsegu navedajo velikega pomena šole kot velevažne ustanove za poduk in vzgojo mladine. Zato se po vseh državah, kjer stanejo, borijo za kristijanizacijo šole. Oster boj v tem oziru se sedaj vrši v Nemčiji, kjer se katoličani neizprosno borijo za vzgojne pravice staršev, ki zahtevajo konfesionalno (versko) šolo. Tudi v naši državi se bliža čas, ko bo šolski zakon stopil v razpravo. Ako bodo vsi katoličani v naši državi stopili na branik za versko-moralno vzgojo mladine, ki je z jamčena edino-le v krščanski šoli, potem ni dvoma, da bodo naše zahteve zmagale.

Ob grobu slovenske prosvetne organizacije na Goriškem.

Končno smatram za svojo dolžnost, da se na obč. zboru Prosvetne zveze spominjamo tistih naših bratov, katerim luč narodne izobrazbe in prosvete ne sme več svetiti, ker jo hoče s silo pogasiti in zatreti nestrpni italijanski fašizem. Prejšnja leta nas je na občnem zboru razveselil pozdrav slovenske prosvetne organizacije iz Gorice. Sedaj je ta pozdrav izostal, ker je fašistovska zagrizenost uničala slovensko kulturno organizacijo, ki je leta 1926 štela 158 prosvetnih društev, med njimi 29 mladinskih in 45 dekliških zvez. Vsa ta društva so vzorno delovala na prosvetnem in verskem polju ter prinesla obilno sadov, kakoršni so obljubljeni samo nesebičnemu, poštenemu, za mučeništvom združenemu delu. Sedaj je to lepo delo nasilno presekano, fašisti so prosvetna društva razpustili in njih lastnino, če ne razdeljali, po večini konfiscirali. Z mesecem oktobrom so fašisti podpisali zadnje mrtvaške liste prelepi prosvetni organizaciji na Goriškem. Ob Vseh svetih so zasuli zadnji grob. Iz tega groba pa nam doni nasproti obupni klic naših bratov: »Morituri vos salutant.« Mi jim danes ta obupni pozdrav vračamo z iskreno željo, naj bi se vsaka slovenska družina na Goriškem in Tržaškem pretvorila v prosvetno organizacijo zlasti za mladino in ono deco, ki jo hoče potujčiti italijanska državna šola. Rešiti slovensko deco ter jo ohraniti slovenskemu narodu: to mora biti glavna naloga naših bratov v Italiji. Ako se to posreči, bo kmalu prišel čas, ko bo slovenska prosvetna organizacija na Goriškem zopet vstala iz groba.

Državna politika.

V NAŠI DRŽAVI.

Veseli nad pogodbo s Francijo je po vsej državi prav velikansko. Saj je z njo zasiguran trajen mir, da bode naša država zdaj tem lažje šla na delo za notranjo ureditev države in rešitev gospodarske krize.

1600 vagonov žita za bedne kraje. V skupščini je vladna večina, v kateri je naša SLS, sklenila pozvati vlado, da naj 1600 vagonov žita, ki je na državnem posestvu v Belju, proda po najugodnejših cenah za one kraje naše države, kjer vlada lakota radi suše.

500 milijonov za regulacijo rek: Regulacijo naših velikih rek bo vzela naša vlada resno v roke. V ta namen se bo najelo 500 milijonov dinarjev posojila na dolgo dobo let in se bodo s tem denarejem začele regulirati reke: Sava, Drava in Mura.

Zakon za izjednačenje davkov mora vlada predložiti narodni skupščini do 20. novembra. Torej je vse vpitje nasprotnikov, da je sedanja vlada zoper zjednačenje davkov, gola laž in varanje ljudi.

Delo Radič-Pribečevičeve zveze: skupaj večerjati, skupaj piti, skupaj zabavljati, to je vse njuno delo. Beograd se jima smeji, Hrvat pa bodo še kleli te svoje dične zastopnike.

Naša društva.

Gornja Sv. Kungota. V nedeljo 13. novembra smo se zbrali po sv. maši v društvenem prostoru, kjer je predsednik društva na kratko razložil ves križev pot naših zaslužnih bratov na Primorskem, nakar smo sklenili resolucijo: Zborovalci, zbrani na protestnem shodu dne 13. novembra 1927 v Gornji Sv. Kungoti, dvigajo svoj protest proti vsem nekulturnim krivicam, ki se gode nad našim narodom v Julijski Krajini, Zadru in Lastvu z zapiranjem narodnih šol, razpustom prosvetnih društev, zatiranjem tiska, preganjanjem duhovščine in učiteljstva, z nasilnim pretvarjanjem stoletja udomačenih krajev in lastnih imen, z uničevanjem privatne lastnine, kar vse se godi z vednostjo in privoljenjem cele oficijelne Italije. Jugoslovani ne morejo in ne bodo nikdar pozabili ali odreči se svojim bratom na Jadranu in v Julijskih gorah, kajti nobena državna meja ne more ločiti in izbrisati kulturnega, narodnega, jezikovnega in krvnega sorodstva.

Hajdina pri Ptuj. V dne 19. in 20. novembra priredi tukajšnja Dekliška zveza v proslavo petletnice svojega obstoja slavnostne »Materinske dneve« z naslednjim vsporedom: 1. dan 19. novembra: Ob sedmih sv. maši in pridiga. Pridigar vlč. g. župnik Skuhala. Ob pol devetih: otvoritveni govor v Društvenem domu. Od devetih do desetih predavanje: »Žena in družina.« Govori č. g. kaplan Verbanjšak. Od 10. do 11. ure predavanje: »Veliki osebni ideali krščanskih žena«, govori gđ. Stupeca iz Maribora. Od 11. do 12. ure predavanje: »Higijena in materina dolžnost« v slučaju bolezni v hiši, govori zdravnik g. dr. Jankovič iz Maribora. Od 12. do pol treh odmor. Od pol treh do pol štirih predavanje: »Materin vzgojni poklic«, govori gđ. Cilka Krekova iz Ljubljane. Od pol štirih do pol petih predavanje: »Stik doma s šolo in vstop otroka v življenje«, govori gđ. Stupeca iz Maribora. Od pol pete in do pete ure: debata in sklep. Od petih slovesne večerice in prilika za sv. spoved. — 2. dan 20. novembra. Ob šestih zjutraj rana služba božja s skupnim sv. obhajilom mater. Ob desetih pozna služba božja. Ob 11. uri sklopično predavanje. Ob dveh popoldne slovesne večerice. Ob treh popoldne slavnostna sklepna akademija v proslavo dr. Krekovega spomina. Na sporedu med drugim je tudi igrice v dveh dejanjih »Mamici za god« in igra v treh

Demonstracije zavoljo Rapallo so bile po vsej državi velikanske. Marsikje so bili tudi spopadi med demonstranti in policijo, ki je hotela demonstracije preprečiti.

Slovenija dobi železnico na morje! Ena velikanska pridobitev za Slovenijo bo po zaslugi naše vlade železnica iz Slovenije na Jadransko morje. Proga bo šla preko Kočevja na Vrbovsko, kjer se pridruži železnici Zagreb—Sušak. V spomladi se bode začela že graditi. Za odpravo našega lesa in živine in sadja bo to velike koristi.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Italija mori. Ker sta Francija in Jugoslavija sklenili znano pogodbo, je Italija vsa iz sebe in ne ve, kaj bi storila proti tej politiki, ki ji je naenkrat prečrtala njene črne račune. Musolini se je spozabil tako daleč, da je znak fašizma — sekuro — dvignil nad kraljevski grb in državno zastavo. Si naj pa doma ohladijo svojo vročo kri.

Grška hoče enako zvezo s Francijo. Ker ima Francija zdaj z Jugoslavijo posebno zvezo in tudi že z Rumunijo, hoče v to zvezo stopiti tudi Grška. Za Grško bi bilo to zelo dobro, toda do zdaj je bila še precej odvisna od Italije.

Bolgarija je v zadregi. Z ozirom na novo pogodbo med Francijo in Jugoslavijo, je Bolgarija prišla v zadrego. Kralj se je vrnil, vlada mirna sigurnost in bo zunanji minister najbrž odstopil.

V Rumuniji se še vedno pripravljajo zaradi prestola. Za Karola se je posebno izpostavil neki diplomat Manvilescu, ki pride zaradi tega pred vojaško sodišče. Princ Karl je izjavil, da se prestolu ne odpove, da pa noče z vojsko nastopiti za svoje pravice.

Nemčija plačuje. Da je Nemčija res premagana in da jo še zdaj tepe njena bojaželjnost, se pozna najbolj v tem, da mora Nemčija plačevati vojno odškodnino v visokih zneskih; letos ima v svojem proračunu 1.250 milijonov zlatih mark, kar znaša skoro že enkrat toliko kot naš državni proračun. Zato je v Nemčiji gospodarska stiska do skrajnosti huda.

V Rusiji preti nova revolucija. Že dalje časa se pripravljajo v Rusiji zoper zdaj vladujoče boljševike protirevolucija. Zadnja poročila pravijo, da se je ista že začela, da jo vodita Trocki in Zinovjev. Ako pride do tega, potem bo Rusija nekaj časa zopet hudo trpela, a morda jo to trpljenje — ozdravi. — Bog daj, ker narod je dober, le voditelje ima slabe.

Kaj je novega?

Shod SLS za mesto Maribor. Danes v četrtek, ob 8. uri zvečer se vrši v dvorani Zdravne gospodarske banke shod SLS za Maribor. O zunanji politiki bo podal poročilo g. nar. poslanec dr. Josip H o h n j e c, o notranje-političnem položaju g. poslanec Franjo Ž e b o t, o delovanju SLS pri mestni občini g. župan dr. Josip L e s k o v a r.

Vlom v župnišče pri Sv. Magdaleni v Mariboru. V župnišče je vlomil v noči od srede na četrtek ob 9. na 10. t. m. do zdaj še neznan, a zelo prefrigan vlomilec. Vlomil je skozi okno z vrta na ta način, da je prerezal šipo in sam odprl okno. V župniškovi pisarni je vse razmetal, vlomil v zaprte predale in pobral ves denar, kar ga je našel, okroglo 1300 Din.

Velik vlom. Na Tezmem pri Mariboru je delavsko konzumno društvo. V prodajalne prostore konzuma so vlomili doslej še neodkriti vlomilci in odnesli manufakturnega blaga za 14.331 Din.

Samomor in poskus samomora. Zadnji pondeljek zjutraj se je ustrelil v sence komaj 15 let stari učenec mariborske meščanske šole Martin Knaplež. Kmalu po prevozu v bolnico je izdihnil. Vzrok tega samomora je gotovo pomanjkljiva vzgoja. — Zadnje nedeljo zjutraj se je hotel obesiti pod mariborskim glavnim mostom 46 let stari Jakob Vertič. Samomorilca so še pravočasno odrezali z drevesa in ga predali v bolnico.

Blagoslovitev kapelice v Brestnici. Nova kapelica v čast Srcu Jezusovemu se bo blagoslovila dne 27. novembra

dejanjih »Materina žrtev«. Ker so ti dnevi po svojem sporedu velevažni za vse ženstvo, zato vabimo vse ženske okoliške organizacije, da se zanesljivo udeležijo. Tudi v tehničnem oziru je za udeležence vse pripravljeno. Zatorej, žene in dekleta od blizu in daleč, te dni vse na naš lepo Hajdino! — Pripravljali odbor.

St. Ilj v Slov. goricah. Mladi navdušeni prosvetni delavci prirede v nedeljo, dne 20. novembra po večernicah v prostorih Slovenskega doma ljudsko žaloigro: »Mlinar in njegova hči«. Vabljeni domačini in sosedje!

Sv. Benedikt v Slov. goricah. Orlovski odsek obvešča vse prijatelje poštene zabave, da uprizori v nedeljo, dne 20. nov. ob 3. uri popoldne v Društvenem domu krasno 5. dejansko dramo »Mlinar in njegova hči«. — Ob tej priliki si lahko vsak poskrbi srečke orlovske stadionske loterije. V srečnem slučaju lahko zadene te krasne dobite, kakršnih nima nobena loterija. Torej v nedeljo na svidenje sosedje in domačini!

Sv. Anton v Slov. goricah. Katoliško bralno društvo priredi v nedeljo, dne 20. novembra 1927 tombolo ali srečolov v društveni opekarini. Prodaja sreč in razdelitev dobitkov na licu mesta. Začetek ob 3. uri popoldne.

Sv. Križ pri Ljutomeru. Bralno društvo priredi v nedeljo, dne 27. t. m., ob treh popoldne v Slomškovi dvorani Finžgarjevo misijonsko igro v treh dejanjih »Indijski sroti« in pretresljivo tridejansko igro »Spokornica«. Sodelujeta pevski in tamburaški zbor zopet z novimi komadi. Ker je čisti dobiček namenjen katoliškimi misijonom, se pričakuje še posebno obilna udeležba.

Sv. Pavel pri Preb. Tukajšnja Orlovska mladina uprizori v nedeljo 20. t. m. ob 3. uri popoldne in ob 8. uri zvečer v Društvenem domu v St. Pavlu veseloigro »Veleturist« (burka v 3 dejanjih). Prijatelji poštene razvedrila uljudno vabljeni! Bog živi! Odbor.

popoldne ob treh. Istočasno se bo blagoslovil zvon za kapelico, katerega je daroval stavbenik Nassimbeni. Pri slovesnosti igra godba Katoliške Omladine iz Maribora.

Grozen požar. Med železniškima postajama Pragersko in Cirkovce ob progi proti Ptuj leži vas Sikole. V četrtek, dne 10. t. m. ob 3. uri zjutraj je padla iskra iz lokomotive brzovlaka v slamnato streho in zanelila ogenj. Ravno v noči od srede na četrtek je divjal po celem Ptujem polju vihar, ki je podpihoval požar z neverjetno naglico. Do tal je pogorelo v Sikolah devet poslopij. Trem posestnikom je ogenj uničil vse poljske pridelke, pohištvo, obleko, gospodarsko orodje, zgorela je tudi živina, govedo in svinje. Na kraj nesreče so odbrzele te-le požarne brambe: Sikole, Gorica, Podova, Maribor, Ptuj in Cirkovce. Gasilci so delali z vso vnetostjo ter požrtvovalnostjo od tridevrti na štiri do šeste ure zjutraj. Posrečilo se je požar toliko omejiti, da ni pri močnem vetru pogorela prav do tal cela velika vas. Vasi na Ptujem polju so bile zadnja leta večkrat in prav občutno udarjene od požarov.

Trčenje avtomobila z vozom. V sredo popoldne 9. t. m. se je na cesti pred Slovensko Bistrico pripetila težka avtomobilna nesreča. Osební avto Sl. št. I. 971 je srečal pred Slov. Bistrico kmečki voz, katerega je vodila kmetica Frangež. Ko je avto privozil vstric voza, se je konj nenadoma splasil, skočil v sredino ceste ter se zaletel v avto, ki ga je podrl na tla. Voz se je prevrnil, posestnica je odletela v jarek ter zadobila pri tem težje poškodbe, dočim je konj poginil.

Nastavitev cestarjev. V najslabšem stanju v celi mariborski oblasti so ceste na Koroškem. Za zboljšanje in popravilo koroških cest je oblasti odbor storil že veliko in je nastavljal te dni tudi štiri cestarje, ki bodo skrbeli za popravilo cestnih zvez.

Požigalec na delu. Okrog Ljutomera se zadnje čase neprestano množe požari. Dogodilo se je že več slučajev, da je bil požar najavljen s pismom in pri dotičnem posestniku je nato res gorelo. Požigalec grozi v pismu po navadi, da hoče uničiti vse premožnejše posestnike. V sredo, 9. t. m. je zopet gorelo v Stroči vasi pri Ljutomeru. Požar je tudi tu bil že naprej najavljen. Štirim posestnikom je pogorelo popolnoma vse imetje, rešili so le nekaj malega. Da bi ne bilo gasilcev tako kmalu na mestu, bi bila cela vas v nevarnosti, da postane žrtev požara. Kmetje so radi teh požarov v neprestanem strahu, ker se dosedaj požigalca še ni posrečilo izslediti.

Velik požar v Prekmurju. Pretekli teden je divjal požar v Srednji Bistrici v Prekmurju in upelil 6 hiš. Požar je bil tem huji, ker je vlek silen veter in se je plamen naglo širil. Škoda je zelo velika.

Novice od Kapele pri Radencih. Prva novica je prav vesela. V nedeljo smo prisostvovali prav lepi domači slovesnosti. Vršla se je namreč poroka pridne, dobre družbenke, vrle mladenke Zemljičeve Francike iz Radenc, katero bodo zelo pogrešale vse naše katoliške organizacije od Marijine družbe do pevskega zbora, ker je bila povsod ena najmarljivejših sotrudnic. Za tovarišico si jo je izbral istotako vrli mladenič Francišek Novak, ki je bil svoj čas tudi duša društvenega življenja pri Kapeli, a po s prav dobrim uspehom dovršeni vinorejski šoli nas je zapustil, da bi se priskrbel kot vinogradniški oskrbnik boljše bodočnost, kar mu iz celega srca želimo, da si ga povsod doma pogrešamo. Na prijetni veselosti gostijo so se dobrovoljni gostje spomnili tudi naših stradalajočih dijakov in tudi naših zatiranih bratov, trpinov v Primorju, ker je bil za nje ravno dinarski dan, ter so zbrali za oboje lepo vsoto po 180 Din, kar naj ljubi Bog vsem obilno poplača! Vrlemu mlademu paru pa želimo obilo sreče in božjega blagoslova na pot v novo življenje! — Druga novica pa je bolj žalostna. V petek zvečer je na Ptujski cesti vsled lahkomišelnosti nepredvidnosti 32 leten fant Franc Budja tako nesrečno skočil raz dirjačega avtomobila, da se je pri padcu ubil. Predvidnost v takih okoliščinah se lahkomišelnimi zlasti mladim ljudem posebno na srce polaga.

Predrzní tatovi. Dne 4. novembra so neznani uzmoviči pri Sv. Barbari v Halozah vlomili pri oknu gostilne Rudolfa Debeljaka na borskem mostu ter odnesli cigarete za vred 40 dinarjev; dne 10. novembra pa je hotel ob 10. uri dopoldne neki hrvaški postopač iz Splita zlesti pod posteljo v kaplaniji

Za razvedrilo.

Rešitev ugank: Zjutraj po štirih, opoldne po dveh, zvečer pa po treh — to je človek kot otrok, kot odrasel in kot starček s palico. — Človeku je dobro samemu biti, če je — dedič. — Od Maribora do Celja jezdiš po glavni cesti, če solnce sije, vendar vedno le v senci, če jezdiš samo tam, kjer je senca, drugod pa greš peš.

Nove uganke: Ena, ki je nihče ne ugame: kaj je težje, 1 cent svinca ali 1 cent volne? — Kdo je dober, če je hud? — Katera ptica je golobu najbolj podobna?

Na kmetih. Gospa na letovišču reče kmetici: »Vaš fantek je za zelo boječ!« — Kmetica: »To ima že od rojstva!« — Gospa: »Kako to?« — Kmetica: »Da si že na svet ni upal sam!« — Gospa: »Ne razumem!« — Kmetica: »No, on je eden od dvojčkov!«

Pijanec vedno na dobičku. Gospod župnik so kregali Frančka-pijančka: »Glej, pijalca ti vendar krajša tvoje življenje!« — Franček-pijanček: »Gospod župnik, to nič ne škodi, pa sedaj vse po dvojno vidim, se pa zgliha!«

Doktor muzike. Z Dunaja je prišel doktor glasbe ali doktor muzike. Ljudje vedo, da imamo človeške in živalske doktorje, ali kaj naj dela doktor muzike, pa niso prav vedeli. Nekoč pa je stopil pred doktorja muzike neki človek in ga vprašal: »Ste vi doktor muzike?« — Doktor ponosno: »Seveda sem.« — Oni: »Potem pa prosim, da bi mi popravili to-le trompeto, ki jo je naš Franček potrl!«

Ni prav razumel. Učitelj fantku, ki se je kar s pritiskom prsta na nos useknil: »No, ali nimaš nobenega robca?« — Učenec: »Robec že imam, pa je čisto svež in ga ne smem pomazati.«

Kako ozdraviš kuro? Žena je potarnala moža: »Ti, ena naših kur ne nese nič več! Zaklati jo moram!« — Mož: »Ali misliš, da ji bo to kaj pomagalo?«

ANTON LEČNIK, URAR - ZLATAR - OPTIK
CELJE, GLAVNI TRG 4

Največja zaloga ur, zlatne in srebrne očala, poročni prstani. Kupuje srebrne kroge po najvišji ceni. 1501

Proti arteriosklerozi mozga in srca se z uporabo naravne Franc Jožefove gorke vode doseže izpraznjevanje želodca brez vsakega napora. Specialisti notranjih bolezni pričujejo o najboljšem uspehu Franc Jožefove vode pri skoraj popolni izčrpanosti ljudi. Dobiva se v lekarnah in drogerijah.